

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 18 (2198) 2000 m. gegužio mėn. 9 d.

Eina 45-tus metus

Melbourne

MOTINOS MEILĖ IR KANČIA

Bruno MARKAITIS, S.J.

Labai retai pasitaiko, kad motinai tenka dalyvauti savo sūnaus egzekucijoje, kai prieš jos akis užgęsta vaiko akys, kai prieš jos akis numiršta iščių vaisius. Tai ne kasdienė tragedija, savo dydžiu, svoriu ir aštrumu pralenkianti kiekvieną kitą žmogaus kančią. Tai ne kasdienė tragedija, tiksliau sakant, jos viršūnė - paskutinis tragedijos veiksmas, prieš kurį įvyko ilga kitų veiksmų eilė. Ne visi veiksmai buvo tragiški. Ne vienas jų nukeliavo į praeitį, palydėtas šviesaus džiaugsmo ir nuoširdaus juoko. Ne vienas jų buvo laime paženklintas, giedrios ramybės pabučiuotas.

Bet pats pirmasis veiksmas slėpė didelę kančią ir prasidėjo po tragedijos ženklų. Kiekviena motina, pajutusi pirmąjį gyvybės ženklą po savo širdimi, užgirsta likiminį klausimą: kas bus iš šio kūdikio? Svajonės pradeda maišytis su troškimais, viltys - su sapnais, tikrovė - su vaizduote. Bet virš nekantrumo plakančios širdies tebekabo įkyrus klausimas: kas bus iš šio kūdikio? Ar jis bus ašarų sūnus? Ar ji bus rūpesčių dukra? Kuriuo keliu sūnus pasuks, kai visi gyvenimo vieškeliai į kryžkeles subėgę? Kam dukros ranka teks, o kam - širdis?

Į šį likiminį klausimą motina atsako dviem tikrovėm, kurios nuolat gyvos jos širdyje: meilė ir kančia.

Meilė savo vaikui. Nuo pirmos kūdikio gyvenimo minutės motina pasitinka jį su meile ir prisiekia jam meilę. Ir tai tokia nuostabi meilė, kad joje beveik nėra žmogų įprastos savimylės ir ištiesi egocentrinio intereso. Ši meilė yra didesnė už gyvenimą, nebijanti mirties, nes jos gylis ir aukštis viršija savimylę ir egocentrizmą. Tik motinoje randame meilę, kuri turbūt niekada nevirsta neapykanta, kuri myli apvilta, įžeista, paniekinta. Tik motinoje mus pasitinka meilė, kuri niekada neišblėsta, neatvėsta, kurios ugnis nesudega, nes ji iš savęs ir savimi dega. Tik motinoje mes sutinkame meilę, kuri vaikui nuolat gėrio trokšta, ir tas nuolatinis bei besąlyginis gėrio troškimas duoda jos meilėi neišsemiamą energiją ir nežemišką kilnumą. Tokiu būdu kiekviena motina gali mylėti ir iš tikrųjų myli meilės nevertą vaiką. Ir tik motina gali mylėti meilės nevertą vaiką, nes šioje meilėje nėra savanaudiškų išskaičiavimų ir savimylės aistros. Todėl ši meilė net apvilta, net mirtinai įžeista ir paniekinta nevirsta neapykanta, neužsideda kerštu. Tai turbūt vienintelė meilė žmonėse, kurios jėga ir įtaka

Madona

Ses. Mercedes

nesumažėja, nors didelės metų ir toliu distancijos skiria motiną ir vaiką.

Į likiminį klausimą - kas bus iš šio kūdikio? Motina atsako ne tik meile. Ji atsako ir kančia. Iš pačių pradžių ši kančia yra niekad nesibaigęs darbas, beribis dėmesys ir nuolat budintis pasiaukojimas. Kūdikis yra savanaudiškiausias despotas ne vien dėl savo nuolatinio ir neatidėliotino reikalavimo, bet kad jis iš visų gyvūnų daugiausia ir ilgiausiai reikalingas motinos pagalbos ir globos. Motinos darbas tampa kančia, kad jis niekad nesibaigia, nepripažįsta skirtumo tarp dienos ir nakties ir paprastai negalimas atidėti, nenukeliamas į kitą dieną.

Kai kūdikis žengia pro vaikystės vartus į proto pabudimą, jame pradeda rodytis ne tik individualaus asmens bruožai bei ypatybės, bet ir paveldėjimo elementai, paciną iš tėvų ir protėvių.

Motina mato teigiamus ir neigiamus vaiko temperamento bruožus ir jų įtaką charakterio formavimesi. Kas ims viršų? Koks bus ypatingųjų bruožų gylis? Koks teigiamųjų elementų pastovumas ir patvarumas? Ar vaikas pasiduos auklėjimajai įtakai? Ar jo gerus norus lydės tvirta valia? Ar jis bus savarakiškas? O gal draugai ir draugės už jį nuspręš, ir jis seks juos, kaip avis piemenį.

Kai vaikas pradeda bręsti, kančios horizonte sužiba naujos rūpesčių žvaigždės. Pirmą kartą motinos ir vaiko santykius pradeda skirti nesupratimo siena. Ji jaučia, kad vaiko atvirumas, kuris anksčiau buvo, sakytume, absoliutinis, dabar palaipsniui darosi sąlyginis ir dalinis. Motina mato, kad į sūnaus ar dukros gyvenimą skverbiasi svetimos įtakos, kurios stumia motiną iš intereso centro. Žinoma, tai yra natūralus ir logiškas reiškinys, bet jis reiškia kančią tai,

Motina prie lango

Vakaras ant žemės tiesia pilką dangą.

Liūdnas mėnuo plaukia vidury dangaus.

Tu, brangi motule, prie stiklinio lango

Rymoji, pasilgus mylimo sūnaus.

Pamąstai, kaip jį supdavai lopšely

Ir vedžiojai tyliais tėviškės laukais,

O paskui, išvydus gražų mokslo

kelią,

Nuvedei mokyklon su kitais vaikais.

Pamąstai, koks mielas tau sūnus

atrodė,

Gimnazisto rūbais grįžęs į namus,

Kaip geidei, kad tartų jis nors vieną

žodį

Tau už visą vargą, už visus

skausmus.

Greitai plaukė dienos, greit ir metai

ėjo.

Tu už jį rožančių sukdavai dažnai.

Pernai jau į Kauną sūnų išlydėjai,

Kai daržely alpo nuo šalnų žiedai.

Gal, brangi motule, nė

nepagalvojai,

Paskutinį kąsį sūniui siųsdama,

Kaip Kaune lyg saulę, aukso

liustros žeri,

Ir bulvarai skamba gundančia

daina.

Salėse ten plaukia kuo švelniausias

tango,

Ir tave pamiršęs, sukas ten sūnus.

Pasėdėk, motule, pasėdėk prie

lango.

Gal atmins sūnus ir tėviškės laukus.

Kun. Antanas Valantinas

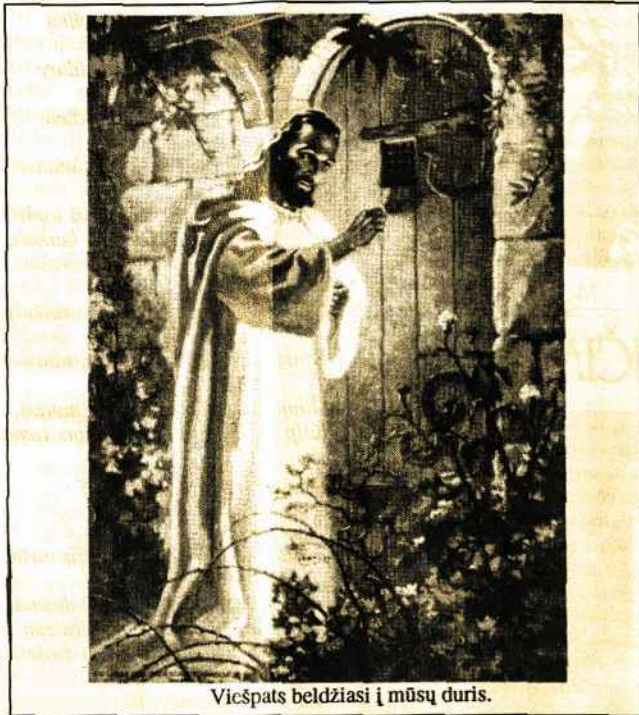
kuri vaikui davė gyvenimą. Motinai rodėsi, kad vaikas yra jos totalinė nuosavybė. Dabar ji mato į jos vaiką kitų tiesiamas rankas, kurios jį savinasi, dalinasi, ir jai atrodo, kad tos svetimos rankos nėra vertos liesti jos šventos nuosavybės. Bet gyvenimas veržiasi savo laisvu keliu, kaip iš krantų išsiliejusi upė. Seniau motinos žodis būdavo galutinis atsakymas į visas, nors dar vaikiškas, problemas. Dabar ateina laikas, kai jos nuomonė ir giliausi įsitikinimai priimami su atlidžiu šypsniu, o kartais net su ironija. Juk ji savo vaikui tik gero linki, visada gero linkėjo ir ji žino - instinktu, intucija ir patyrimu - kuriuo keliu tiesa keliauja ir kurie šunkeliai veda į nevaisingas abejonės ir neprasmingus nusivylimus.

Bet jos nebeklausoma. Svetimos ir negeros įtakos traukia jos vaiką į pavojingą nežinią, o ji stovi bejėgė ir krūvina širdimi liudija nelaimės pradžią.

Tai yra kančia, kurios gylis, svorio ir aštrumo niekas neišmatuos ir nesuves į statistikas. Žinoma, motinos gyvenime buvo daug momentų, kai jos širdis iš laimės alpo, nes ji matė nuostabaus gėrio ir grožio vizijas, kurios diena iš dienos virto apčiuopiamomis tikrovėmis. Ji buvo dažna kilnių vaiko nuotaikų ir pasiryžimų liudininkė, ir daug kartų jos akivaizdoje iš meilės dangaus krito į žemę šviesios džiaugsmo žvaigždės. Bet iš šių giedrių momentų ją pažadindavo tas įkyrus klausimas: kas bus iš tavo sūnaus ar dukros? Kas bus iš jų, kai tapęs

(Nukelta į 2-trą psl.)

VIEŠPATIE, ATEIK!

Viešpats beldžiasi į mūsų duris.

Kun. K.J. AMBRASAS, S.J.

Virš aštuoniasdešimtų metų ligonis. Dar nemiršta, bet jėgos kasdien senka, veidas nuo karščio įkaitęs, o akys, tarsi, išsigandęs žvėrelis, bėgioja nuo vieno daikto prie kito. Žodžiai, tarsi žirniai paberti ant aslos, šokinėja be tikslo nuo vienos temos prie kitos. "Jau kartais ir prašau: "Ateik, Viešpatie, ir pasiimk mane iš šios ašarų pakalnės!" - atsidusęs taria.

"Po dviejų dienų jis išvyko iš ten į Galilėją" (4, 43). Tada vienas karaliaus valdininkas "maldavo eiti ir išgydyti marinamą jo sūnų" (4, 47). Valdininkas prašė: "Viešpatie, ateik, kol mano vaikas dar nenumirė" (4, 49).

Du prašymai: pasiimk ir ateik išgydyti. Kiek jie skiriasi ir kuo jie panašūs? Viena gija abudu sieja - kreipiamasi į visagalį Dievą, Kristų. Tai gerai. Vietoje klystelių, nepasitikėjimo, baimės, kurie gyvenimo kelionei artėjant dažnai tokia kartais didelė ir būdinga tiek senam, tiek sunkiai sergančiam ligoniui, kreipimasis į Tą, Kuris viską gali. Tačiau užvis būtų geriausia JAM dėkoti, kad dar leidžia gyventi, kad dar leidžia Aukščiausiasis dienos šviesą matyti, kalbėtis, gėlės žiedą matyti. Ne žmogaus galioms nustatyti, kada žmogus turi gimti nei mirti. Paspirtinti vieną ar kitą - būtų kišimasis į Dievo planus. Priešinimasis JO šv. valiai. Ar nebūtų geriau, kad užuot prašius, ateik ir pasiimk, išmokyk mane, Viešpatie, kuo prasmingiau, pamaldžiau praleisti tas paskutines šioje žemėje akimirkas. Pamokyk mane lygiai, kaip tą Džukijos vieną

mokantį ir išgerti, ir pablevyžgoti, ir kumštėmis pamojuoti zakristijoną, kuris prieš mirtį, kai kas nors lankydavo ligoninėje, taip nuolankiai ir nuoširdžiai visų atsiprašydavo, kad jam dovanotų visus nusižengimus, už kiekvieną pasakytą skersą žodį, už blogą elegesį ir pan. Arba vėl. Romoje, "Rusicum" jėzuitų namuose, kur gyveno ir vienas lietuvis, prie kurio lovos susirinko atsisveikinti visa bendruomenė, dabar pasirengusi giedoti, pasimelsti ir išlydėti jį Amžinojūn kelionėn, lygiai kaip tas zakristijonas, taip nuoširdžiai ir tiesiog nuolankiai kiekvieno su ašaromis prašė dovanoti jo kaltes, trūkumus, nusižengimus, kad žiūrint į tą linkčiojantį prieš jaunus ir žilaplaukius, atsiprašinėjant senelį jėzuitą, ašara bėga per skruostą dėl to tokio nusižeminimo, tokio nuoširdaus nuolankumo. Tas Tėvas jėzuitas, kai jam atsinaujino po kelerių metų padarytos vėžio operacijos liga, prieš pat mirtį kentėjo nepasakomas kančias. Jis nerasdavo vietos nei kaip atsigulti, nei kaip atsisėsti. Jam visą kūną sopėjo - tarsi adatomis kas būtų varstęs. Jam šiek tiek palengvėdavo, jei kas gyvatės nuodais ar kitais tepalais trindavo jo kūną. Tačiau per visą sunkią priešmirtinę ligą net nė pusės žodžio iš burnos neišsprūdo - joks skundas, jokia aimana, jokia nuoskauda. Tikras kantrumo, ištvermės pavyzdys. Ir niekad tas nepagydomos ligos iškankintas senelis garsiai neprašė ir nesakė: "Viešpatie, kuo greičiau mane pasiimk!" Tai bent tikras, vyriškas, sąmoningas žemiškos kelionės

TĒVIŠKĒS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 9376 7355.

Published by the Australian Lithuanian Catholic Federation
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ
FEDERACIJA

Redaktoriai: Edvardas Šidlauskas ir Valentinas Čižauskas.
Prenumeratos kaina metams Australijoje \$45 dol., Europoje ir Amerikoje paprastu ir oro paštu \$120 Aust. dolerių. Atskiras numeris \$1-50. Skelbimai už skilties vieną cm. \$3. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų ir pasirašytų straipsnių turinį neatsakome. Redakcija korespondencijas trumpina ir taisy savo nuožiūra.

Miesto parke

Vieni poilsiauja, kiti medelius laužo, suolus teploja.
Tarp jų matyti ir kelios mamytės su savo mažyiais,
girkšnojančios "skaidriąją"...

Birutė PAPEČKIENĖ,
Marijampolė

Dabar mes gyvename ten, kur mus atvedė gyvenimo keliai, keleliai vingiuoti. Gyvename mieste. Savo miestą mes taip pat labai mylime. Čia prabėgo jau tiek daug mūsų gyvenimo metų. Labai džiaugiamės, kad miestas plečiasi ir gražėja. Vis daugėja širdžiai ir akiai mielų kampelių, kur norisi pastovėti, pasigrožėti, pakvėpuoti, į tekančią vandenį pasižiūrėti, augančių jaunų medelių pasidžiaugti.

Bet kiek čia tų medelių beužauga?! Kiekvieną rytą tai vienur, tai kitur po nakties gali pamatyti nulaužtą jauną medelį ir jau ne visai jauną, labai gražiai išaugusį. Stovi jie prie takų nusukiotomis, aplaužytomis šakomis, nulaužta viršūne, besiremiančia į žalią veją, juodą žemelę ar pilką šaligatvį. Suskausta tada širdį, ir niekaip negali suprasti, kas tas žmogus, kuris išdrįso šitaip pasielgti. Juk medis - ne priešas, kuris kelių staiga pastoja ar apiplėšti bandė, ar pasipriešino. Jis - ne tas draugas, kuris gal žodį šurkštų pasakė, gal ne taip nusišypsojo. Medelis - nebylus gamtos kūrinys. O šis reiškinys ypač dažnas pavasarį. Skaudu...

Štai šito nulaužto medelio nebylė kančia dar labiau, dar ryškiau pabrėžia to, pro šalį praėjusio, žmogaus pilkos dvasios savybes. Bet ką galima kalbėti apie panašių žmonių dvasią? Tikriausiai šita asmenybė panašiai pasielgtų ir su žmogumi, sutiktu kelyje netinkamu laiku ar netinkamoje vietoje. Kas žino, kokioje šeimoje, kokioje aplinkoje šis žmogus užaugo ir "išsiauklėjo".

Ateikite į mūsų miesto centrą iš rytų pusės. Iš čia galėsite pasukti dešinėn, kairėn ir nueiti tiesiai per J.Basnavičiaus aikštę pro baltus savivaldybės rūmus. Nusileidę laipteliais žemyn, atsidursite nedideliame slėnyje ("Poelijos" slėnyje). Per šį slėnį veda lygus platus takas, per jį teka siauras Javonio upelis, su betono plokštėmis iškeltais krantais.

Ši vieta dažnai patraukia daug

iprasnimimas, kančios ir žmogiško sielvarto suvokimas.

- Viešpatie, ateik! Ateik kuo greičiau! Noriu atiduoti pats save, nes nemoku tvarkyti nei savo minties, nei žvilgsnio, nei ausų, nei žodžio, nei viso savęs. Todėl save Tau atiduodu, kad mane tvarkytum, mokytum, vestum ir globotum. Visiškai Tavim pasikliauju.

DIENRAŠTIS ŠLUBUOJA

"Lietuvos rytas" skelbia, kad 45 dienraščio "Lietuvos aidas" darbuotojai kovo 15 d. pareiškė protestą ir atsisakė dirbti, nes jiems nemokami atlyginimai. "Lietuvos aidas" bendrovė yra skolinga darbuotojams apie 300,000 litų. Manoma, kad visos laikraščio skolos gali siekti 7-9 mln. litų. Darbuotojai pareiškė, pasiūstame konservatorių partijos pirmininkui V.Landsbergiui bei kitiems pareigūnams ir akcininkams -

(Nukelta į 4-tą psl.)

miestelėnų. Deja, kai kas čia ateina turėdamas visai kitų tikslų: kas nulaužti medelio, kas išteplioti suolą ar statulą.

Užsuka į slėnį ir jaunos mamytės su mažyliu vežimėliais. Tie mažyliai dar per maži gėrėtis gamtos kerais. Jie ramiai miega. Tada mamytės įsitaiso patogiai šio mažiuko parko suolelyje ir ilsisi ramiai su pasišnekučiuodamos, pasidžiaugdamos, pasitardamos ar pasiguosdamos.

Bet būna ir kitokių mamų. Jos sėdi. Laikas bėga, o dūmelis rūksta, kyla... Bet kuo gi jos dar užimtos? Tarp jų ant suolo žiba butelis "skaidriosios". Jis eina iš rankų į rankas. Jis pakeliamas ir vėl pastatomas. Vienas iš mažylių jau pravirksta, nes mamytės jau ne taip tyliai "bendrauja". O tabako dūmai vis "skaidrina" orą aplinkui.

Tuo gražiu taku pro šalį lėtai eina pagyvenusi moteris. Ją, tarytum iš sapno, pažadina to mažylio verksmas. Moteris dar labiau sulėtina žingsnius ir laukia. Laukia, gal pakils mamytė ir prieis prie mažylio. Juk kiekviena mamytė lengvai atpažįsta savąjį mažylį, jam verkiant. Bet... Vaikelis verkia vis garsiau. Tada neiškentusi moteris prabyla: "Mamytės! Kurios vaikelis šičia verkia? Priekite!"

- Matai! Vėl užsikabino! Dar vieną panorą, kad ir jai veltui įpiltumė! O tu, k..., ko tau reikia? Ar nepriedęs!?

O siaube! Ką mes galėtume pasakyti panašioms mamytėms? Kas tavęs klausysis, jeigu ką sakysi? Ką galvoti ir kaip jaustis, kai šitai matai ir girdi? Kas laukia tų mažylių dar šiandien vakare? Iki vakaro tos mamytės gali dar labiau "apsunkti". Kas laukia panašių vaikelių rytoj? Kokia bus jų vaikystė, kai jie šiek tiek paūgės? Ką jie dar girdės ir ką matys? Kas gali žinoti? Gal jie sukaups, surinks savyje tik tuos retus, retus gėrio rūdelius. O gal suakmenės jų širdelės, dar nespėjus jiems suaugti? Gal jie netolimoje ateityje laužys medelius skveruose, gatvėse, prie takų, po kaimynų langais tryps bedygstančias, dar nepražydušias, pavasario gėles?

Gal kažkuris iš jų taps puikiu, doru žmogumi, panorusiu pakeisti ne vien savo vaikų vaikystę. Darys viską, kad panašių vaikų būtų mažėtų. Dieve, jam padėk! "T.Z."

MOTINOS MEILĖ IR KANČIA

(Atkelta iš 1-mo psl.)

čia jau nebebus?

Motina eina gyvenimo keliu, nešdama širdyje didelę meilę ir didelę kančią. Ir tai yra pasaulio vaikų negestanti viltis, nes meilė ir kančia reikią išganymą. Ne viena meilė. Ne viena kančia, bet meilė ir kančia. Mat ta yra pilna ir tobula auka, kuri nugali mirtį ir gyvenimo prasmei suteikia amžinumą. Tai yra auka, kuri Apvaizdos teisingumo svarstyklėse sveria daugiau negu vaikų silpnybė ir laikinas geros valios trūkumas. Tai motinos šventoji auka, kuri Dievo akyse meldžia išganymo malonės savo įsčių vaisiui.

"L.E"

DABARTIES ŽMONIJA

Rašo dr. Jonas KUNCA M.D.

Išmokom vartoti atominę energiją ir manipuluoti pačią gyvybę, bet kartu berods neišmokom naudotis tais atsiekimais. Likome dvasiniais nykštukais, kurie praradę idealus, tapo dolerio ir egoizmo vergais. Dvasinis atsilikimas ir egoizmas supriešina asmenis, tautas ir valstybes.

Šiaurės Afrikoj dešimtys milijonų badauja ir miršta. O tuo tarpu abisinai veda karą su eritrejais, Kongo ir Angolaj vyksta pilietiniai karai. Zimbavėj juodukai atimėnėja ir degina baltųjų ūkius, kurie iki šiol maitino gyventojus. Greit bus badas ir ten. Pietų Afrika gali pasekti šituo pavyzdžiu. Tada visam Afrikos žemyne būtų badas. Kas tik gali, iš ten bėga į Europą. Gi ši negali priglauti tų milijonų, nes ir taip yra tankiai apgyventa. Problema lieka neišspręsta. Ji vis didėja.

Kosove NATO sustabdė albanų žudymą. Bet atrodo, kad serbai ir albanai kartu gyventi negalės dėl tarpusavio keršto ir neapykantos. Ką toliau ten daryti, niekas nežino.

Australijos valdžia labai stengėsi išvaduoti Rytų Timorą, nors ir turėjo žinoti, kad timoriečiai dar nėra pasiruošę gyventi nepriklausomai. JTO karių laikymas toj saloj yra brangus: 5 milijardai per metus. Pati Australija jau išleido 2 milijardus. O kas iš to? Ten svetimai kariuomenei teks likti, kol timoriečiai išmoks patys tvarkytis, aišku, jei iš vis išmoks... Kas padengs tas išlaidas? Australų doleris ir taip pradeda prarasti vertę. JTO neturi pakankamai lėšų. Būtų buvę protingiau su Timoro išlaisvinimu neskubėti. Be to Rytų Timoro "išlaisvinimas" iššaukė nestabilumą pačioj Indonėzijoje. O ji yra Australijos pašonėj. Padėtis pačiai Australijai nėra naudinga.

Kita problema yra su Rusija. Komunizmas ten žlugo, imperija subyrėjo, bet demokratijos atstatyti iki šiol rusam nepavyko, nežiūrint Vakarų 100 milijardų dolerių paramos. Naujas Kremlius vadas Putinas pradėjo karą su Čečėnija, kad taptų populiariu vadu ir laimėtų prezidento rinkimus. Na ir laimėjo, bet tik rinkimus. Tas karas su čečėnais dar nepasibaigė. Rusai sulyginę Čečėnijos sostinę su žeme, paliko be pastogės šimtus tūkstančių, vartojo žiauriausias karo priemones ten, o Vakarai bailiai tylėjo. Tiek kalbėti apie žmogaus teises ir taip pasielgti parodė Vašingtono moralinį tuštumą. Dabar nauja valdžia Maskvoje pareiškė, kad Rusija pirmoji pavartos atominis ginklus, jei matys, kad jos interesai yra pavojui. O toki pavojų Kremlius galėtų įžiūrėti, jei Baltijos valstybės būtų priimtos į NATO... Taigi vakariečiai, būkit atsargūs su tokiau priėmimu! Aišku, kad tai yra tik bauginimas, kuris rusam iki šiol yra davęs gerų rezultatų.

Gorbačiovas Lisabonaj aiškino, kaip Rusija susitvarkytų su Latvija. Pirmiausiai Latvijos rusai sukiltų prieš valdžią, o tada rusų armija ateitų jiems padėti... Panašus receptas būtų panaudotas ir Estijoje bei Lietuvoj, kaip kad 1940 metais.

Globalizacija buvo įrankis įgyvendinti naują pasaulio tvarką, kurios ginklas būtų doleris, o nematomi vadai - tarptautinio

kapitalo šeimininkai įsitvirtinę JAV. Tik pasaulis jau spėjo permatyti šitą planą. Neseniai pačiose JAV įvyko didelės demonstracijos prieš tų vadų konferenciją ten. O Malazijos vadas Mahathir įrodė, kad be TVF ir Pasaulinio Banko galima sėkmingai vesti šalies ekonomiją.

Dabartiniam pasaulij yra tik 0,5 proc. turtuolių, o skurdžių bene pora milijardų. Ta nelgybė turės būti pašalinta vienu ar kitu būdu. Geriausiai taikiu. Materializmas savo dabartinėj formoj išsilaukyti ilgai bene negalės.

Ieškodami praturtėjimo, biznieriiai skuba deginti naftą ir dujas. JAV gyvena tik 0,5 proc. žemės gyventojų, o suvartoja 25 proc. visos pasaulio energijos. Kyla atmosferos ir vandens užteršimas, kinta klimatas, nyksta gyvūnai ir augalai. O mes gyvename šiai dienai. Po mūsų, kad ir tvanys. Tą savizudybę irgi privalu sustabdyti. Tik kas pradės pertvarkyti šių dienų sumišusių pasaulį? Amerikiečiai neturi vado nei idealizmo. Neturi jie ir laisvės veikti. Belieka laukti, kad Europa, kur gimė mūsų civilizacija, vėl perims iniciatyvą.

Valdžia ryžosi pertvarkyti švietimą

Ministras K. Platelis išgirdo Prezidento V. Adamkaus raginimus išjudinti švietimo reformą. R. Jurgačio nuotr.

Rita GRUMADAITĖ

Bus profilinis mokymas

Į Prezidento Valdo Adamkaus raginimus nemindžikuoti dėl švietimo reformos Vyriausybė atsakė, patvirtindama kompleksą priemonių, kuriomis bus siekiama pertvarkyti vidurinį mokslą.

Nepaisant opozicijos prieštaravimų, nuo naujų mokslo metų vienuoliktose klasėse bus įvedamas profilinis mokymas pagal pasirinktą vieną iš keturių programų. Tačiau vyriausybė nutarė kiek sulėtinti reformos tempą.

Mokyklų tinklo pertvarka užtruks trejus metus. Iš pradžių buvo numatyta pradinėse ir dešimtmėte mokyklose didinti klases.

"Matydami, kad naujovių susikrauna per daug, nutarėme procesą ištesti", sakė švietimo ir mokslo ministras Kornelijus Platelis.

Lauks geltonas autobusas

Tose vietovėse, kur įvedus profilinį mokymą nebus galimybių sudaryti vienuoliktas klases, vaikai į kitas didesnes mokyklas bus vežami specialiuoju transportu.

Anot ministro, nemažes kaimo mokyklų, tačiau 89 mokyklose nuo rugsėjo 1-osios neturėtų būti sudaromos vienuoliktos klasės.

Dvyliktokai galės baigti mokslą tose pačiose mokyklose, o

Laikraščių leidėjai, norėdami sužinoti, ką apie jų leidinius galvoja skaitytojai, retsykiais paskleidžia klausimų anketas. Gavus atsakymus, tarp visų išvadų ir išvadėlių prasikiša ir didžioji išvada - visiems neįtiks.

Tai padrašinantis teiginys, įspėjantis laikytis pasirinktos linkmės, nes kaip besiblaškytum, ką bedarytum, vis tiek atsiras nepatenkintų. Pataikavimais daugiau ardysi negu statysi, ir viso to rezultatas bus nulis. Lietuvoškoji išieivijos periodika yra skirta besidomintiems Lietuva ir lietuviškuoju gyvenimu, vykstančiu už Lietuvos ribų. Kas tuo nesidomi, ir angelų kalba prabilęs ne kažin ką laimėsi. O tas domėjimosi reikalas nėra jau toks paprastas kaip kartais atrodo. Apie tai kalbant dažniausiai įsivaizduojamos dvi grupės - jaunimas ir senimas. Jaunimas vienoks, senimas kitoks - ir, rodos, viskas aišku. Deja, kalbamu klausimu taip nėra. Patirtis rodo, kad vis dėlto domėjimasis lietuvių ne visada priklauso nuo žmogaus amžiaus. Štai pokariniams išieiviams besikuriant Kanadoje buvo jų

priskaičiuota kone iki 30,000. Nė dešimtmėčiui nepraėjus, kai dar išmirimas buvo žymiai mažesnis, apsidairyta, kad tie tūkstančiai kažkur tirpte ištirpo, o dar po dešimtmėčio lietuviškuoju gyvenimu besidominčių, jį remiančių, jame kaip nors besireiškiančių vos keli tūkstančiai beliko. Ne ką geriau atsitiko ir JAV-bėse, kur ilgai šnekėta apie ten gyvenantį milijoną lietuvių. Nei išieivijoje užaugęs lietuviškasis jaunimas, nei naujai iš Lietuvos čia įsikurti atvykstantieji nepadengs to nuostolio, kurį sudaro "išitirpstantys" atėviai. Ir, rodos, ko gi jiems trūko, kad taip lengvai dingto? Yra manančių, kad skubėjimą įsijungti į naują aplinką skatina vaikų bei darbo karjerų poreikiai.

Noras į tą aplinką įsilieti bandant pamiršti savo kilmę, tautybę ir pracių - dalykas gana sudėtingas ir svarstyti. Atrodo, kad pvz. Kanados daugiakultūroje sistemoje tas nusigręžimas nuo savųjų negalėtų būti niekaip pateisinamas, nes tautybių kultūrinė raiška netgi valstybiniu mastu remiama. Ir vis dėlto "dingimų" - pilnas gyvenimas. Kaip ten bebūtų, veikliosios tautinės grupės visais įmanomais būdais stengiasi suburti savo tautiečius, nes nors padangė svetima - kiemas savas. Svarstant lietuvių išieivų išitirpimo problemas, pasigirsta balsų, kad mūsų veikla visais laikais yra buvusi per daug uždara, daugiau romantinė, nenorėta ir nesistengta nors kiek taikytis prie gyvenamojo krašto papročių bei stiliaus. Esą per daug statyta salių tik saviems poreikiams, per mažai dėmėtai vietiniu gyvenimu, kuris vestų į platesnius akiračius, nešančius naudą ir tautiniams reikalams. Panašiai manantys net nurodo kai kurių vietovių estų pavyzdį, kur sugebėta savo veiklą rišti su didesniais komerciniais projektais, teikiančiais realaus pagrindo teiktis draugėn ir tuo pačiu daugiau domėtis savuoju kiemu. Nėra abejonės, kad tai galėję kai kur būti labai naudingi uždaviniai, laikę savuosius glaudesniai būryje. Tačiau niekur nebuvo pastebėta, kad toks būdas būtų geriau pasitarnavęs išlaikant išieiviskąjį tautinį tapatumą ar stabdęs įsiliejimą į gyvenamojo krašto kultūrą ir visa kita. Tautinių grupių veiklos vadovams, mūsų atžvilgiu pirmiausia Bendruomenei, nėra ir nebuvo lengvas uždavinys, dažnai atvejais stačiai neįmanomas, organizuoti ir įgyvendinti tokią veiklą, kuri visiems patiktų ar visus taip trauktų, kad į šonus darytų niekam nebemtų noras. Užtat ir šioje srityje yra tas pats, kas ir su mūsų periodine spauda - ką bedarytum, visiems neįtiks. Todėl blaškymasis ir visuomeninėje veikloje gali būti daugiau žalingas nei naudingas. Tėra būtinas tik vienas dalykas - linkmė turi atitikti siekiamus tikslus.

Č.S. - "T.Ž."

vėliau jos iš vidurinių taps pagrindinėmis dešimtmėtėmis.

"Moksleivių vežiojimas yra mažiausiai penkis kartus, o kartais net ir dešimt kartų pigesnis nei kelių mokinių mokymas", tvirtino ministras.

"Geltonojo autobuso" programoje numatyta nupirkti tiek autobusų, kiek sumažės vidurinių mokyklų. Tam skirta 5 mln. litų.

Mokysis, kas labiau patinka

Miestelių ar didesnių gyvenviečių mokyklose, kur liks vienuoliktos klasės, bus sudarytos geresnės sąlygos mokytis pagal profilines - pasirinktas programas, sukaupia reikalinga įranga.

11-12 klasėse numatyti keturi mokymo profiliai - humanitarinis, tikslųjų mokslų, meninis ir technologinis.

Švietimo specialistai tvirtina, kad moksleiviai bus apsaugoti nuo per didelio krūvio - victoj 16-20 dalykų bus galima mokytis ne daugiau kaip 12, pasirinkti tą mokslų sritį, kuri labiau patinka. Manoma, kad tai skatins jaunimą įgyti vidurinį išsilavinimą.

Ministras pripažįsta, kad profilinis mokymas - svarbus pasikeitimas, nors ir ne naujas. Pagal tokias programas dirba visos šalies gimnazijos ir 107 vidurinės mokyklos iš 700.

Kritika paremta gandaiis

Švietimo reforma sulaukė

pasipriešinimo periferijoje, nes kaimo pedagogai baiminasi netekti darbo, o tėvams rūpi į tolmesnes mokyklas vežamų vaikų saugumas.

Seimo opozicija, ilgą laiką tvirtinusi, kad pertvarkai nepasirengta, surinko parašus balsuoti dėl nepasitikėjimo švietimo ir mokslo ministru K. Plateliu.

(Nukelta į 4-tą psl.)

POLITIKOS SPINDESYS - SKURDO

BALOJE

Rimvydas VALATKA

Vienas kandidatas į merus agitavo prieš juodaodžius krepšininkus ir švietimo reformą. Kitas - prieš žydus. Abu - prieš Vakarų investicijas.

Vienas žadėjo "faktų ir cifrų" kalbą. Kitas žodžius bėrė kaip policininkas - pamokslą vairuotojui: uždrausiu, atimsiu, neleisiu.

Vienas buvo pensininkas, visą gyvenimą sūkęsis ne itin geros reputacijos kelių policijoje. Kitas - bedarbis alkoholikas, išbandęs visus sovietinės milicijos blaivyklų patogumus. Abu - daugmaž beraščiai.

Kas valdys antrąjį pagal dydį šalies miestą - rasistas ar antisemitas? Nelaimėjo, bet daugiau balsų surinko antisemitas.

Tai, ko gero, ir bus vienintelis skirtumas tarp šių kandidatų. Kitur - nė tiek nereikia.

Kurorte prie jūros dvi dešiniųjų partijos vaikosi ir seka vieną socialdemokratę. Išėjo pro duris konservatorius, kyšt galvą liberalas su savaisiais.

Su kuriais kairioji eis, tu valdžia mieste bus. Ir konservatoriui, ir liberalui socialdemokratė dabar vienodai graži ir geidžiama.

Kokie principai, kokios ideologijos, rinkėjų norai? Tik mero kėdė - vertybė.

Ir blokuojasi. Centristai su socialdemokratais, socialliberalais ir LDDP - prieš liberalą. Liberalai su socialliberalais ir LDDP - prieš centrį, LDDP su krikščionimis demokratais - prieš socialliberalą.

Centro sąjunga iš viso puolė į glėbį kairiesiems.

Paskutinė galimybė išsaugoti turimas vietas Seime; Centristai beveik visur padėjo kairiesiems gauti daugiau merų postų, bet tai patiems centristams vargu ar bepadės. Rinkėją švytuoklė vėl praskriejo pro šalį.

Šalies politikos spindesys bei skurdas surašytas vienuolikos metų atkarpoje.

Prieš 11 metų Lietuvoje įvyko pirmieji laisvieji rinkimai į tuomet dar SSRS Aukščiausiąją Tarybą. Tuomet grūmėsi idėjos, asmenybės, protai.

Tikras kopimas į laimės žiburį - vienas Sąjūdžio lyderių A.Juozaitis pasitraukia iš rinkimų, kad laimėtų LKP lyderis A.Brazauskas.

Jei tuomet koks beraščis būtų šalia jų išsišokęs su antisemitiniais ar rasistiniais postringavimais, kiek jis būtų gavęs balsų? Nulį.

Dabar jau tik tokie ir varžosi, kam mus valdyti. Kita vertus, o kas belieka tokius maurus ir dumblus į viršų ant šakių keliančiai tautai?

Juk tie, kurie turėjo valdyti civilizuotai, pragmatiškai, vakarietiškai, to nedarė, o rengė raganų medžiokles, melavo, nepripažino savo klaidų, rūpinosi tik savo sklypais ir indėliais. Tik dėl jų riejos, skaldėsi ir atidėliojo ūkio reformas.

Žmonės kaip moka, taip ir ieško alternatyvos. Be to, jos ir nėra. Juk nelaiškys alternatyva kokios nors šeimyninės Tėvynės liaudies partijos ar įsižeidusių vagnorininkų kuriamos Nuosaikiųjų konservatorių partijos. Pastarųjų klausytis apskritai nesmagu.

Ekonomikos datos nesutampa su vyriausybės valdymo datomis.

Tai, kas dabar darosi šalies finansų bei darbo rinkose - vis dar ir G.Vagnoriaus, ir R.Pakso kabinetų brokas.

Tačiau ypač stebina nuosaikieji. Iš kur nuosaikiųjų berniukams tiek drąsos, tiek valios geležinės vaizduoti viską atvirksčiai nei buvo?

Tarsi buvusi G.Vagnoriaus Vyriausybė net neprisidėjo prie to, kad bendrasis šalies vidaus produktas pernai smuko 4,1 procento. Estijos ir Latvijos ekonomika praėjusių metų pabaigoje jau ėmė kilti, nes šios šalys laiku reagavo į Rusijos krizę.

Tarsi nuosaikieji ką tik būtų grįžę iš trejus metus trukusios kosminės kelionės, todėl jie nekalti nei dėl nuo 6 mlrd. litų iki 13,2 mlrd. litų padidėjusios valstybės skolos, nei dėl to, kad Vakarų investicijos Estijoje ir Latvijoje yra keliskart didesnės nei Lietuvoje.

Kita vertus, bandymas dėl visko kaltinti kitus nėra jau toks beprasmis, kaip gali atrodyti iš pirmo žvilgsnio. Juk buvo V.Landsbergio ir G.Vagnoriaus sugrįžimas net po 1992 metų beprotysčių. Prieš tai buvo LDDP sugrįžimas - po 50 metų komunistų valdymo.

Kas žino, kokie sugrįžimai laukia krašto po kitų Seimo rinkimų ir numanomo koalicinio socialliberalų, socialdemokratų, centristų, LDDP ir Valstiečių partijų valdymo?

Šalies politikai rodo nuolatinį susierzinimą dėl to, kad spauda praneša blogas žinias.

Nors praėjo savaitė, kai "Lietuvos rytas" išspausdino pranešimą apie tai, kad visos Lietuvos lenkų organizacijos pasirašė deklaraciją, remiančią Lietuvos stojimą į NATO ir raginančią viso pasaulio lenkus padėti Lietuvai, nė vienas šalies politikas nepravėrė burnos, kad bent padėkotų už šį precedento neturintį tėvynainių žingsnį.

Vadinasi, jiems nereikia ir gerų žinių. Jiems nereikia pačios spaudos, jei joje nėra liaupsų. Už tai - šūsnis įstatymo pataisų, nukreiptų prieš žodžio ir spaudos laisves. Jų autoriai - konservatorių partijos duženos. Ordinių vertas triušas - už dešimt metų kovos su žiniasklaida.

Kas jie per žmonės? Kas jiems rūpi?

Nejau tik padlaižių liaupsės, merų kėdės, sklypai ir kartais dar kokie čėčėnai?

"L.r."

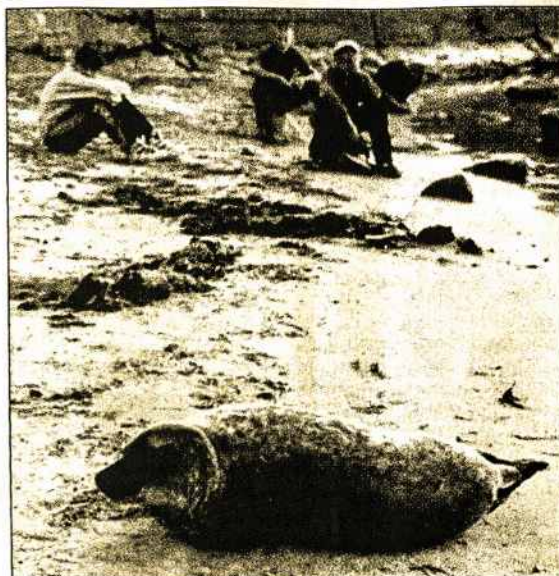
Valdžia ryžosi pertvarkyti švietimą

(Atkelta iš 3-čio psl.)

Ministras atsikerta, kad opozicija šaudo pro šalį, jų kritika paremta gandai, kuriuos patys ir kuria. Pavyzdžiui, LDDP priekaištauja, kad menkai didinami mokytojų atlyginimai. Švietimo biudžetas valdant konservatoriams išaugo vienu milijardu litų. Beveik visos lėšos buvo skirtos pedagogų algoms, jos, palyginti su kitomis sritimis, padidėjo 45 procentais.

"L.r."

Ruoniai - žvejų konkurentai

Jaunas ruonis nuolat pasirodo Girulių ar Melnragės paplūdimiuose. L.Dambrausko nuotr.

Aušra PILAITIENĖ

Neprašyti svečiai piktina

Baltijos jūros vandenyse Lietuvos pakrantėse vis dažniau pasirodantys ruoniai ėmė piktinti žvejus. Jūros gyvūnai ne tik vaišinasi žvejų sugautomis žuvimis, bet ir sugadina brangiai kainuojančius tinklus.

Šalies vandenyse ruonių pastebėta po gruodžio pradžioje praūžusio uragano. Gali būti, kad į Lietuvos pusę iš Rygos įlankos jie plaukia ieškoti maisto, gal tiesiog padidėjo šių jūros žinduolių banda.

Žvejai tvirtina, kad ruoniai sunaikina apie trečdalį jų laimikio. Pasisotinę jie pradeda žaisti su žuvimis, apkandžioja jas ar išplėšia vidurims.

Didžiausias nuostolis - ruonių sudraskyti tinklai, kurių vienas kainuoja apie 300 litų.

Ieškoma taikių sprendimų

Jūrų muziejus paukščių ir žinduolių skyriaus vedėjas Arūnas Grušas įsitikinęs, kad žvejai nesigriebs ginklų ir neims savarankiškai kovoti su ruoniais. Manoma, kad Lietuvos pakrantėse plaukioja 5-10 ruonių. Šiek tiek pasisveičiavę jie turėtų grįžti atgal - į Rygos įlanką ar Saremos salų prieigas.

Daug daugiau rūpesčių ruoniai kelia skandinavams, tačiau visos problemos čia sprendžiamos taikiai. Prie žvejų tinklų pritvirtinami tam tikras bangas skleidžiantys ir ruonius atbaidantys prietaisai. Šios baidyklės yra gana brangios - švedų žvejams išlaidas už jas kompensuoja valstybė.

Baltijos jūros pakrančių žvejams pasiūlyta fiksuoti, kiek ruonių ir kada jie pastebėjo, kokią žalą jie padarė. Apibendrinus

DIENRAŠTIS ŠLUBUOJA

(Atkelta iš 2-tro psl.)

A.Pilveliui, turinčiam 39% akcijų, Sauliui Šalteniui 40% ir JAV lietuviui A.Markevičiui - teigė, jog bendrovė stumiama į tyčinį bankrotą, o Lietuvai būtinas dešimtosios pakraipos laikraštis. A.Pilvelis įtikino darbuotojus savaitę atidėti protesto veiksmus. Kovo 17 d. "L.a." internete dar buvo skelbiamas.

rezultatus bus ieškoma išeičių.

Jūrų muziejaus gyventojai

XX amžiaus pradžioje Baltijoje gyveno apie 100 tūkst. ruonių. Labiausiai jų buvo sumažėję šeštajame dešimtmetyje - tada buvo priskaičiuojama tik apie 5 tūkst. šių žinduolių. Dabar jų yra apie 8 tūkstančius.

Klaipėdos jūrų muziejuje kasmet pasaulį išvysta bent vienas ruonių jauniklis. Kopgalyje ruoniai apsigyveno prieš 20 metų. Dabar čia yra aštuoni į Raudonąją knygą įrašyti Baltijos jūros pilkieji ir žieduotieji ruoniai.

Klaipėdoje pasaulį išvydo 21 ruonis, nors nelaisvėje šie jūros žinduoliai dauginasi nedažnai.

Šešis Klaipėdoje gimusius ruonius muziejaus darbuotojai išleido į laisvę netoli Švedijos krantų, kur telkiasi šių gyvūnų populiacijos, kelis padovanojo Čekijos, Vokietijos ir Lenkijos jūrų muziejams.

Pamėgo Melnragės paplūdimį

Pernai birželį Melnragės paplūdimyje pasirodė jaunas ruonis.

Atrodo, kad gyvūnui patiko Lietuvos pakrantės - ir šį pavasarį ruonis retkarčiais išlipa patysoti ant smėlio pajūrio ruože nuo Melnragės iki Girulių.

"L.r."

Žemdirbių protestas

Vilkaviškio rajono žemdirbiai pradėjo ilgalaikę protesto veiklą, reikalaujanti, kad Marijampolės cukraus fabriku vyriausybė sugrąžintų ankstesnę cukrinių runkelių perdirbimo kvotą. BNS žiniomis (per LGTIC), apie 500 Suvalkijos krašto žemdirbių kovo 13 d. susirinko Vilkaviškio rajono Virbalio miestelio aikštėje, pradėjo penkių dienų protestą. Pernai Danijos įmonei "Danisco Sugar" perėmus Lietuvos cukraus rinką ir pareiškus, kad bus uždaromi Marijampolės ir Pavenčių cukraus fabriai, jų kvota buvo perduota Panevėžio ir Kėdainių cukraus fabriams. Tačiau "Marijampolės cukrų" pradėjo pertvarkyti ("sanuoti") firma "Arvi" ir gamykla ligšiol veikia. Tad kvota turėtų būti jai sugrąžinta, kad žemdirbiai galėtų jai parduoti savo užaugintus cukrinius runkelius.

A. + A. JUOZAS PETRAITIS

Ir vėl viena siela iš mūsų tarpo išėjo pas Tave, o Viešpatie, ten poilsio surast...

Verbų sekmadienį, balandžio mėn. 16 d. mums melburniškiams gerai žinomas visuomenininkas Juozas Petraitis atsiskyrė su šiuo pasauliu.

Juozas P. gimė 1911 m. gegužės 2 d. Kretingoje, vargonininko šeimoje. Iš mažens mokėsi skambinti pianinu, groti smuiku. Būdamas darbštus ir gabus jaunuolis jau nuo 14 metų užsidirbo pinigų ir padėjo tėveliams jaunesnius du brolius leisti į mokslą.

Sėkmingai baigęs gimnaziją Linkuvoje, 1929 m. įstojo į V.D. universitetą Kaune, teisės fakultetą, ekonomijos skyrių, kurį baigė 1933 m. pirmuoju.

Studijuodamas universitete aktyviai dalyvavo Ateitininkų Korporacijoje "Kęstutis", mėgo žurnalistiką, rašė į "Ateitį", "Naująją Romuvą", bei kitus laikraščius. Baigęs universitetą, dirbo banke atsakingose pareigose.

1942 m. birželio 14 d., susipažinęs su dantų gydytoja Jadvyga Jurevičiute, sukūrė šeimą.

1944 m. karo banga nubloškė Petraičius į Austriją - Vieną. Ten velionis dirbo įstaigoje, o žmona - dantų gydytoja.

Artinantis komunistams į Vieną, jiems teko ieškoti prieglobsčio Vokietijoje - Hanau. Iš Hanau stovyklos emigravo į Australiją 1949 m.

Atlikęs darbo sutartį, dirbo valdiškoje draudimo įstaigoje skyriaus vedėju.

Australijoje Petraičiai užaugino dvi dukras ir sūnų. Visi vaikai baigė aukštuosius mokslus. Sūnus Juozelis gavo teisės Daktaro laipsnį Cambridge Universitete Anglijoje.

Duktė Sigutė su šeima gyvena Kanadoje, sūnus Juozelis su šeima Lietuvoje, o jauniausia duktė Loreta - Melbourne.

Kiek daug džiaugsmo atnešė velioniu, kai prieš atsiskiriant su šiuo pasauliu teko pamatyti visus savo vaikus ir anūkelį ir kartu su jais

pagabūti.

Kaip ir gyvenime velionis buvo švelnus, ramus, taikinga asmenybė, taip ir su šiuo pasauliu atsiskyrė ramiai, laimingas pamatęs savo vaikus ir anūkelį.

Juozas P. buvo labai religingas žmogus. Jo gyvenimą lydėjo meilė Dievui, šeimai, gimtajam kraštui, artimui. Gyvendamas Melbourne daug dirbo įvairiose organizacijose. Savo laiku buvo Federacijos, Bendruomenės pirmininku, mokytoju lietuviškoje savaitgalio mokykloje, priklausė Ramovėnams, nes Lietuvoje buvo atsargos karininkas. Daug rašinėjo į laikraščius įvairiomis temomis. Todėl nenuostabu, kad balandžio 19 d. 12 val. p.p. šv. Marijos Jūros Žvaigždės bažnyčioje susirinko gražus būrys tautiečių atsiveikinti ir paskutinę pagarbą pareikšti velioniu.

Bažnyčioje Juozo P. karstas buvo apgaubtas lietuviška vėliava, gėlėmis, o šalia stovėjo Ramovėnų garbės sargyba ir Juozo mėgiamiausia Mozarto "Requiem" raminančiai skambėjo bažnyčioje.

Rožančių pravedė V.Jablonskienė. Po rožančiaus su velioniu atsiveikino Ramovėnų pirmininkas V.Bosikis. ... Tylus ramus bendruomenės narys...

Federacijos vardu jos pirmininkas E.Šidlauskas... Nedaug

ŠVENČIAUSIOJI TREJYBĖ

Balandžio 12 d. bendrojoje audiencijoje dalyvavo 30 tūkstančių maldininkų, tarp jų, palyginti nedidelė - septynišiasdešimties piligrimų grupė iš Lietuvos. Tęsdamas jubiliejinę katechezę apie Švenčiausiąją Trejybę, šį kartą Popiežius kalbėjo apie Jėzų Krikštą Jordano upėje, kuris buvo vienas svarbiausių, visų evangelistų maždaug vienodai aprašytų Švenčiausiosios Trejybės apraiškų.

Švenčiausiosios Trejybės dalyvavimą tame įvykyje labai aiškiai patvirtina visos Evangelijų redakcijos. Evangelistas Matas rašo: "Pakrikštytas Jėzus tuoj išbrido iš vandens. Staiga jam atsivėrė dangus ir jis pamatė Dievo dvasią, nusileidžiančią tarsi balandis ir plevenančią virš jo. O balsas iš dangaus prabilo: Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriuo aš geriuosi" (Mt 3, 16-17). Mato užrašyti iš dangaus skambėję Tėvo žodžiai, labai panašūs į Senojo Testamento tekstus, pasakojančius apie pranašų pašaukimą ir karalių patepimą. Taigi, krikštas Jordano upėje čia pristatomas kaip Tėvo siųstojo Mesijo pristatymas žmonėms.

Balandžio įvaizdis irgi labai artimas biblinei tradicijai. Po tvano balandis reiškė naujos gyvybės pradžią. Giesmių giesmės balandėlė yra mylimosios moters simbolis. Ir bendrai, - akė Popiežius, - balandžio įvaizdis yra toks dažnas, kad jį galima vadinti tarsi Izraelio herbui.

Prie Jordano apreikšta Švenčiausioji Trejybė, - sakė Popiežius, - dalyvauja visoje Jėzų žemiškoje misijoje ir visą išganymo istoriją veda išsipildymo kryptimi. Ji užpildo visą erdvę ir visą laiką, visą žmogaus likimą ir visą sukurtąją visatą.

Po Kristaus krikšto, Jordanas tapo krikščionių krikšto upe. Pasak Rytų Bažnyčioms brangios tradicijos, krikštyklos vanduo yra mažasis Jordanas. Mes meldžiame tave, o Viešpatie, kad Švenčiausiosios Trejybės nuskaistinanti galia nužengtų į šį krikšto vandenį, - meldžiasi Rytų krikščionys, - kad šis vanduo būtų palaimintas ir galingas, kaip Jordano upės vandenys". Ir iš tiesų, - pažymėjo Popiežius, - krikščioniui, išnyrančiam iš krikšto vandens prasideda naujas gyvenimo, tikėjimo ir liudijimo kelias.

LRTV

tokių dvasiniai turtingų asmenų mums paruošė Lietuva...

Giminės vardu atsiveikino M.K.M.Dr. pirmininkė H.Statkuvienė... Tamsūs debesys apgaubė mūsų giminę. Prasmingą gyvenimą vedei, Juozai! Dėkoju tau už brangią giminybę.

Paskutinis atsiveikino sūnus Juozelis. Padėjo tėveliui už jo meilę, pavyzdį kaip reikia dorai gyventi, nepaprastą Dievo meilę ir tas savybes jis sugebėjo perduoti savo vaikams.

Šv. Mišias atnašavo kun. S. Gaidelis S.J. artimas velionio draugas. Atsiveikino kalboje kun. S.Gaidelis S.J. paminėjo jo gerąsias savybes. Juozas iki pat savo mirties giliai tikėjo į sielos prisikėlimą. Kas tiki į Dievą, neragaus mirties per amžius. Jis visą savo gyvenimą kovojo už žmonijos geresnę ateitį. Juozas mums paliko gražų pavyzdį, kaip reikia gyventi žemėje.

Šv. Mišių metu muzika palydėjo R.Mačiulaitienė ir kartu su B.Kymantiene jausmingai pagiedojo "Ave Marija", o kiek vėliau J.Rubas įspūdingai atliko giesmę "Anapus Saulės".

Šv. Mišioms patarnavo R.Statkus, F.Petraitis (anūkas).

Kapuose buvo sugiedota "Marija, Marija", ir taip atsiveikinome su garbingu visuomenininku Juozu Petraičiu.

Šermenis suruošė Lietuvių Namuose ir patarnavo graži ir gausi Petraičių giminė.

Dieve, suteik Jam amžiną atilsį!

A.V.

Išrinktas Vilniaus meras

Vilniaus miesto meru antrą kartą išrinktas Rolandas Paksas, skelbia BNS/LGTIC. Balandžio 2 d. pirmajame naujosios tarybos posėdyje opozicija atsisakė dalyvauti balsavime, ir R.Paksas buvo išrinktas 30 daugumos bloko balsų. Jo kandidatūrą parėmė Vilniaus miesto taryboje daugumą turinti liberalų, konservatorių bei Lietuvos lenkų rinkimų akcijos (LLRA) koalicija, kuri turi 30 mandatų iš 51. Liberalai Vilniaus mieste laimėjo 18 mandatų, konservatoriai - 7, o LLRA - 5. Taryboje 21 mandatų bloką turi susivieniję Naujosios sąjungos, socialdemokratų, centristų bei LDDP atstovai.

Iki balandžio 4 d. tarp keturiolikos išrinktų savivaldybių merų, daugiausia rajonų vadovų, keturi yra iš Valstiečių partijos - Biržų, Ignalinos, Šiaulių ir Sirvintų savivaldybėse. Socialliberalai išrinkti Alytaus ir Šiaulių miestų bei Švenčionių rajono merais. Pirmą kartą šiemet rinktai Rietavo savivaldybei vadovaus centristas, Centro sąjunga taip pat išlaikė Varėnos rajono mero postą. Zarasuose liko vadovauti LDDP meras. Lenkų rinkimų akcijos atstovai vadovaus Vilniaus ir Šalčininkų rajonams. Birštono meru tapo socialdemokratas. Klaipėdos miesto taryba antrai kadencijai išrinko merą liberalų Eugenijų Gentvilą.

Lietuvos pramonininkų konfederacijos viceprezidentas M.Aleliūnas: "Prisipažinkime, kolegos, kad savo įmonių biudžetuose numatome net lešas, skirtas kysiams, o tai normalioje visuomenėje yra netoleruotina".

Brangiosios K.M.D. Sesės!

Nuoširdžiai sveikinu Jubiliejinį Metų laiką švenčiančias Kristaus Prisikėlimo šventę. Tėpripildo Jo Dvasia Jūsų širdis, kad citumėte per žemę, gera darydamos, mylimos ir mylinčios, atnaujinančios žemės veidą.

Linkiu asmeninės sėkmės, gilaus krikščioniško džiaugsmo, palaimos Jūsų šeimoms. Lietuvių Bendruomenėje Jūs esate širdis. Būkite! Plakite! Teikite Gyvybę!

Su dėkingumu Jus prisimenu maldoje ir gyvenime. Jūsų visų aukas realizuoju kelionėms, nes nuolat keliauju po Lietuvą, liudydama Kristų, troškdamą Tėvynės Prisikėlimo. Asmeniniams poreikiams man gana tų 229 litų, kuriuos gaunu kaip pensiją. Yra daug svarbesni dvasiniai turtais, galėjimas dalintis širdimi ir Dievo Meile...

Apkabinu, dėkoju, myliu!

Keliaukime kartu Kryžiaus žygyje!

Jūsų Birutė

Fatimos piemenėliai

Gegužės 12-13 dienomis Popiežius Jonas Paulius II lankysis Fatimoje, vienoje garsiausių visame pasaulyje Marijos šventovių, kuriai pradžią davė 1917 metais vykę Švenčiausiosios Mergelės apsišaukimai trims piemenėliams: Liucijai dos Santos ir Pranciškui bei Jacintai Marto.

Tai bus trečiasis Popiežiaus vizitas Fatimoje. Pirmą kartą jis ją aplankė 1982 metų gegužės 13-ąją, tai yra lygiai vieneriems metams praėjus nuo pasikėsinimo į Popiežiaus gyvybę Šv.Petro aikštėje. Pasikėsinimas įvyko 1981 metų gegužės 13-ąją, Mergelės Marijos pirmojo apsišaukimo Fatimoje 64-ųjų metinių dieną. Šv.Tėvas įsitikinęs, kad po pasikėsinimo jam gyvybę išgelbėjo Mergelė Marija. Po metų, 1982-aisiais jis nuvyko padėkoti Marijai į Fatimą. Antrą kartą Popiežius Fatimoje lankėsi 1991 metais, irgi gegužės 13-ąją. Prieš Joną Paulių II-ąją, Fatimą vieną kartą aplankė taip pat ir jo pirmtakas Paulius VI 1967 metų gegužės 13 dieną.

Šį kartą Popiežiaus kelionės į Fatimą pagrindinis tikslas yra dviejų piemenėlių Mergelę Mariją regėjusių, paskelbimas palaimintaisiais. Brolis ir sesuo Pranciškus ir Jacinta Marto mirė jauni: Pranciškus vaikystėje 1919 metais, tai yra vos dvejiems metams praėjus nuo Marijos apsišaukimo, o Jacinta - 1928-aisiais. Fatimos piemenėlių beatifikacijos byla buvo užbaigta parėjusių metų birželio mėnesį, o beatifikacijos data Popiežius Jonas Paulius II parinko jubiliejinį 2000-ųjų šventųjų metų gegužės 13-ąją.

Trečioji Marijos apsišaukimų liudininkė Liucija dos Santos sulaukė mūsų dienų. Sesuo Liucija, 92 metų vienuolė, gyvena Portugalijos Coimbros karmeliečių vienuolyne.

LRTV

Rekolekcijos Melburne su J.E. vyskupu Rimantu Norvila

Rašo Alisa BALTRUKONIENĖ

J.E. vyskupas Rimantas Norvila atvažiavo pas mus į tą tolimą Australiją iš Tėvynės Lietuvos mus sustiprinti tikėjime, padaryti pasikeitimą. Melburne Jo Ekscelencija buvo labai laukiamas ir pagarbiai sutiktas. Tai buvo lyg svytūrys paguodos uostas.

Pirmosios Rekolekcijų dienos pamokslas ir susimąstymas Melburne įvyko šeštadienį, balandžio 8-tą dieną Lietuvių Namų Koncertų salėje. Dalyvavo didelė minia mūsų tautiečių. Girdėjau išėjo visi susimąstę, bet labai patenkinti.

Sekmadienį, balandžio 9-tą dieną, antrąją Rekolekcijų dieną, įvyko koncelebracinės šv. Mišios, kurias aukėjo J.E. vyskupas R. Norvila, mūsų klebonas kun. Juozas Petrauskas ir vietinės bažnyčios klebonas kun. M. Sierakowski. Skaitymus atliko Valentinas Čižauskas. Auką atnešė Kat.Mot.D-jos pirm. H. Statkuvienė ir sekr. V. Vaitiekūnienė. Didelė, graži Švč. Marijos Jūrų Žvaigždės bažnyčia gražiai sutalpino gausiai susirinkusius lietuvius maldininkus.

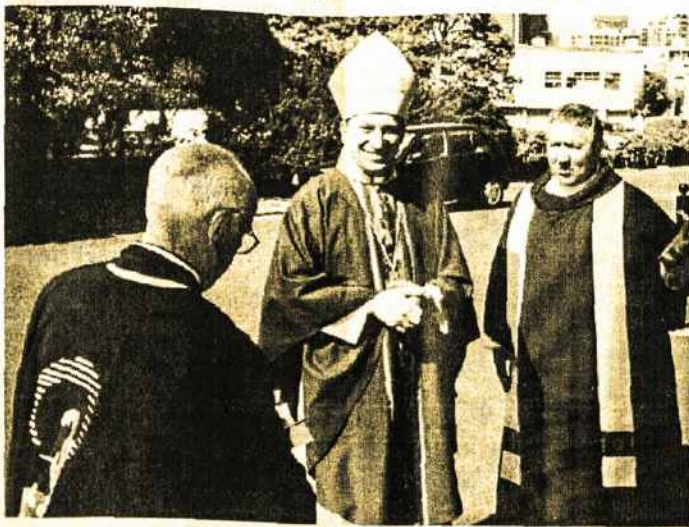
Įvairių tiesų, iš praktiško gyvenimo vertingą pamokslą pasakė svečias J.E. vysk. R. Norvila. Jis kalbėjo nuoširdžiai, jautriai ir stipriai. Pasakė, kad Gavėnia tai toks atsivertimo laikotarpis, paraginimas pasitaisyti; bet, kad tai yra ir kas daugiau, kad tai pabudinimas iš snaudulio, iš to viso kas siūloma per televiziją. J.E. vyskupas išreiškė, kad krikščionių kelias yra sekti Kristumi. Kad kėlimas savo maldos į Dievą mus atnaujina. Jo Ekscelencija ir paaiškino ką kasdieninė malda gali reikšti, kai jis meldėsi už savo seimą. Kaip svarbu užmegsti ryšį su Dievu per malda.

Bažnytinis choras, vadovaujamas chorvedės Zitos Prašmutaitės, žengiant J.E. vyskupui su palyda į bažnyčią pagiedojo ryškiai, pakilia dvasia "Parveski Viešpatie".

Ritos Mačiulaitienės suorganizuota 4-rių mergaičių ir trijų berniukų grupė, kurią sudaro: Stefutė Mačiulaitytė, Raminta Kymantaitė, Gražina Kymantaitė, Ramūna Sadauskaitė, Darius Pranckūnas, Martynas Didžys, Aisvidas Sadauskas, pagiedojo: "Kaž-kas verkia ar girdi?". Pianino palyda irgi buvo Ritos Mačiulaitienės.

Per choro pravestą aklamaciją po koncekracijos pagiedota su giliu įsijautimu: "Kada tik valgome šią duoną".

Trys solistės: Birutė Kymantienė, Birutė Prašmutaitė, Rita Mačiulaitienė ir solistas Jurgis

Iš kairės: kun. J. Petrauskas, J.E. vyskupas Rimantas Norvila ir Šv. Marijos Jūrų Žvaigždės klebonas M. Sierakowski. Nuotrauka L. Prašmuto.

Rubas išskirtinai puikiu sąskambiu pagiedojo "Dievo Avinėlis".

Pamaldų užbaigai visas choras pagiedojo "Švento Pranciškaus malda". Giesmė ir išlydėjo Jo Ekscelenciją vyskupą Norvilą su palyda iš bažnyčios.

Bendri pietūs su J.E. vyskupu R. Norvila

Visiems pavalgius Lietuvių Namų Jubiliejinėje salėje p. Valaitienės paruoštus pietus ir kiek atsikvėpus, prie mikrofono pasirodė santūrus Parapijos valdybos narys, vienas iš "Tėviškės Aidų" redaktorių, Valentinas Čižauskas. Jis prabilo į tą gausią minią, kad štai sulaukėme ne tik kunigo, bet net vyskupo. Gaila tik savaitėi, bet, kad su laiku gal sulauksime ir kunigo. Iš širdies gilumos padėkojo garbingam Ganytojui, kad ryžosi mus tolimame kontinente aplankyti. Padėkojo ir už suteiktą dvasinį ir tautinį sustiprinimą ir paprašė prisiminti mus Kristaus prisikėlimo maldose, kaip ir mes J.E. Vyskupą visuomet prisiminsime. Įteikė parapijos dovaną - vokelį. Ir tada Parapijos pirmininkas pasiūlė garbingam sveičiui sugiedoti "Ilgiausių Metų!".

Po to atsirado visa eilė sveikintojų: Garbingą sveičią sveikino Melburno Apy. valdybos pirm. Andrius Vaitiekūnas visų Melburno lietuvių vardu. Padėkojo už atvykimą ir įteikė vietoj suvenyro vokelį. Kat. Fed. pirm. Edvardas Šidlauskas padėką išreiškė už visus Australijos lietuvius katalikus, katalikų Federacijos apimtyje ir įteikė vokelį. Taip pat po vokelį jis dar įteikė p. Matulionienės ir savo šeimos vardu.

Vėl per mikrofoną Valentinas Čižauskas pristatė dvi Melburno

moterų organizacijas, kurios - jis sakė - dirba išsijusiosios; Katalikų Moterų Draugija - pirm. H. Statkuvienė ir Soc. Globos Draugija - pirm. Jonė Žalkauskienė. Ir viena ir kita pirmininkė vietoj dovanos, Draugijų vardu, įteikė Jo Ekscelencijai po dovaną vokelyje.

Tuo metu į salę įėjo ilgametis Melburno Klubo pirm. Vladas Bosikis pasveikinti garbingą sveičią iš Lietuvos atvykusį, antrąjį vyskupą. Prieš 10-šimt metų čia mus aplankė vyskupas Vaičius ir dabar J.E. vyskupas Norvila. Klubo pirmininkas pasidžiaugė, kad visdėlto Lietuvos bažnyčia mūsų neužmiršta, nors ir 50-šimt metų esame nutolę nuo mūsų krašto, mes jo neužmiršome, neužmiršome savo kalbos, neužmiršome savo papročių, neužmiršome savo prigimties. Jis įteikė garbingam sveičiui vokalį Melburno Liet. Klubo vardu.

Dainos Sambūrio vardu sveikino pirm. Danutė Lynikienė.

Bažnytinio choro ir parapijos vardu pasveikino Marytė Šidlauskienė. Ji pasidžiaugė, kad Ekscelencija aplankė čia visus ir suteikė vilties ir džiaugsmo.

Melbournu Šaulių kuopos vardu, gana ilgą sveikinimą išsakė Šaulių kuopos vadas V. Šukevičius ir įteikė nuo savęs dovaną - vokelį.

Gerb. Valentinas Čižauskas padėkojo daugeliui narių, kurie prisidėjo prie sveičio priėmimo ir išlaikymo. Ypatingai sakė AČIŲ Vidai Vaitiekūnienėi: pas ją Ekscelencija buvo apsisostojęs. Stasiui Šiuškui už bažnytinį apūpinimą. Halinai Statkuvienėi už viską. Federacijos pirmininkui Edvardui Šidlauskui su žmona, kurie buvo kiekvienos dienos pagelbininkai. Danutei Lynikienėi už Vyskupo nuvežimą į Geelongą. Taip pat padėkojo p-nams Jankevičiams, Tamošaičiams, Mackevičiams, Didžiams, kurie Vyskupą vežiojo po Melbourną.

Padėkojo ir dabartiniam mūsų klebonui, kun. Juozui Petrauskui ir pakvietė, kad jis tartų žodį.

Kun. Petrauskas labai aiškiai apibūdino savo gyvenimo kelią, savo atsiradimą čia Australijon. Jis 1937-tais metais iš penktos klasės išvažiavo į Italiją, nes norėjo tapti vnuolu, bet prasidėjęs karas viską pagadino, o vėliau Italijoje pradėjo gaudyti Rusijos piliečius, tai jis užsirašė ir 1968-tais metais išvažiavo į Australiją. Kai jis atvažiavo į Australiją čia buvo 5-6 lietuviai kunigai. Tuo laiku Melbourne buvo

vyskupas Mannix, kuris buvo didelis anti-komunistas, pasisakė kad turėjo pabėgti, tai vyskupas pasiūlė važiuoti į Werribec kunigų seminariją ir per keturis metus tapti kunigu. Taip jis ir tapo kunigu Australijoje. Čia buvo ir įšventintas ir dirbo Australų parapijoje. Jam teko būti padėjęju, vikaru ir klebonu. Lietuvių kunigų tuo metu užteko. Dabar gauna pensiją ir ramiai prie maldos grupės gyvena.

Paskutinį žodį gerb. Valentinas davė sveičiui J.E. vyskupui Rimantui Norvilai. Čia pateikiu trumpą ištrauką iš pasakytos Vyskupo kalbos:

Svečias padėjo, kad laukėme ir nuoširdžiai priėmėme. Kad už daug ką turėtų padėkoti ir sunku būtų viską išvardinti. Džiaugėsi, kad gražiai išlaikyta pas mus lietuvių kalba ir, kad matyti daug tokios įvairios veiklos. J.E. Vyskupas pasakė, kad turės Lietuvoje ką papasakoti ir paskatinti, kad ir Lietuvoje daugiau ką drąsiau galima bus daryti.

Apie gyvenimą Lietuvoje, J.E. Vyskupas pasakė, kad nors yra daug žmonių vargstančių, bet nėra taip blogai, nes yra ir labai gražių pasikeitimų. Daug yra labai gerų žmonių, kurie nežiūrint tų gerų 50-šimt metų visai kitokio išsiauklėjimo, išlaikė tą žmonišką krikščionišką veidą. Kad visvien ta viltis yra tokia stipri, kad Lietuva atsistos stipriai ant kojų, ir bus viena iš Europos šalių su tokia garbinga istorija ir daugybe gerų žmonių.

Vyskupas ir pasidžiaugė mūsų gražiais, dideliais namais miesto centre ir palinkėjo visiems gražiai sugyventi. Svečias Vyskupas pastebėjo, kad pas mus vienintelė vieta, kur taip labai reikalingas kunigas ir grįžęs į Lietuvą pakalbės su visais vyskupais ir padarys agitaciją, kad pavyktų surasti mums kunigą. Pasigirdo salėje dideli plojimai.

Jo Ekscelencija padėkojo už visas aukas. Sakė pasistengs jas išmintingai panaudoti, nes turi daug vargstančių žmonių. Nėra lengva ir kunigų seminariją išlaikyti, kuriai jis šiuo metu vadovauja.

J.E. vyskupas Norvila dar pareiškė, kad labai gražiai buvo priimtas visose bendruomenėse ir pasijautė šeimyniškoje aplinkoje. Labai malonu buvo visur pabendrauti ir už tą jis nori padėkoti.

Jo Ekscelencijai jau teko daug bendruomenių aplankyti įvairiuose kraštuose, bet jis galvoja, kad patirtį jam dabar labai praplėtė ši kelionė į Australiją. Dabar jis jau gali susidaryti bendrą vaizdą kaip lietuviams sekėsi po tų visų sunkių laikų, įvairių tokių blaškymų ir skersvėjų. Jis padėkojo už viską ir palinkėjo Dievo palaimos visuose mūsų reikaluose.

Tada jau gerb. Valentinas Čižauskas paragino visus prie kavos ir pyragų klubo salėje

Balandžio mėn. 2000

"Tėviškės Aidams" aukojo:

J. Balčiūnas \$20, po \$5 J. Brazienė, Emilija Dudėnas, H. Korsakaitė, V. Ratkevičius, A. Stasytis, A. Tarašūnienė.

Nuoširdžiai dėkojame už aukas. T.A. Administratorius

Prie pianino Rita Mačiulaitienė, prie jos Stefutė Mačiulaitytė, sekanti Raminta Kymantaitė, Gražina Kymantaitė, Ramūna Sadauskaitė, Darius Pranckūnas, Martynas Didžys, Aisvidas Sadauskas. Nuotrauka L. Prašmuto.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Mirė Romanas Kačerauskas, 92 m. amžiaus, š.m. balandžio mėn. 23 d. Palaidotas gegužės mėn. 1 d. Springvale krematorijume.

Mirė Arvydas Vaitaitis, 76 m. amžiaus, š.m. balandžio 23 d. Palaidotas Fawkner Memorial kapinėse š.m. gegužės mėn. 4 d. Jis buvo viengungis ir Australijoje giminių neturėjo.

Kunigui ir parapijai aukojo: 55 dol. J.A. Šneideris, 20 dol. S.Savickienė. Širdingas ačiū už aukas. **Parapijos Taryba**

Geelongas

Metinis susirinkimas

Š.m. balandžio mėn. 16-tą įvyko metinis Geelongo Lietuvių Sąjungos klubo narių susirinkimas 15 Garloch Grove, Newtown, VIC. Prisiminti metų bėgyje mirę nariai: A.†A. Antanas Miliuskas, Juozas Medelis, Agota Jančiauskienė, Vincas Šalaviejius ir Antanina Žvirblienė. Jie pagerbti susikaupimo minute. Pirmininkas Juozas Gailius apgailestavo, kad vyresniosios kartos gretos sparčiai retėja, daug ligonių namuose. Bet apsidžiaugė, kad atsirado pora naujų narių, kurie net sutiko papildyti valdybą - tai Rūta Stepanavičius-Cusack su vyru Tony.

Nežiūrint kuklių pajamų, metų bėgyje lietuviškai veiklai ir labdarai išleista 2250 dolerių. Kasininkas Vytautas Mačiulis paruošė raštišką apyskaitą lietuviškai ir į užklausimus paaiškino angliškai, kad visi suprastų. Revizijos Komisijos aktas atitiko kasininko apyskaitai, po kuriuo pasirašė Vytautas Bindokas ir Genovaitė Valaitienė, o trečias Revizijos Komisijos narys Kajetonas Starinskas atostogauja Lietuvoje.

Valdybos rinkimai praėjo greitai, nes pririnktas tik vicepirmininkas, mirus Vincui Šalaviejui. Visi kiti sutiko būti

valdyboje ir sekančiais metais. Per klausimus ir sumanymus pastebėta, kad sudegus Lietuvių Namams, o dabar nutarus parduoti, pagal įstatus liksime be pirmojo paveldėtojo. Reiktų pasiskaityti įstatus, yra ir kiti nurodymai, bet reikalingas narių pritarimas.

Išrinktoji valdyba pasiskirstė pareigomis: J.Gailius - pirmininkas; Rūta Cusack - vicepirmininkė; Birutė Liebich - sekretorė; Irmgarda Gailiuvienė - moterų reikalams ir V.Mačiulis - kasininkas. Revizijos komisija liko ta pati. Po susirinkimo buvo pietūs, kuriuos paruošė S-gos valdyba.

Geelongo Lietuvių S-gos Klubo Valdyba

Šv. Velykų pamaldos

Pagal nusistovėjusią tradiciją Geelongo lietuviai katalikai per didžiąsias šventes gausiai susirenka į Šv. Petro ir Povilo bažnyčią bendrai į Šv. Mišių aukas. Neturint savo lietuvių kunigo, šiemet Velykų rytą 9 val. Mišias aukojo vietos klebonas kun. M.Fitzpatrick. Mišių metų iš juostelės girdėjome Melbourne parapijos choro giesmes: "Garbė Tau, Viešpatie", "Aleliuja" ir "Apsaugok, Aukščiausias". Išpūdingai gražiai skambėjo, tartum choras buvo kartu su mumis. Skaitymus atliko Vytautas Bindokas, Tikinčiųjų maldą perskaitė Juozas Gailius, Auką atnešė Birutė ir Rūdiger Liebich. Pamaldose dalyvavo virš 40 asmenų, ir dauguma priėmė šv. Komuniją. Labai gražu, kad ir sunkiai serganti Salomeja Bungardienė ir Juozas Manikauskas atėjo priimti šv. Komuniją. Lai Dievas stiprina jų sveikatą. Ačiū už jūsų visų atsilankymą ir duosnumą.

Juozas Gailius

PRANEŠIMAS

Melbourno Pensininkų Sąjungos nariams

Sekantis susirinkimas įvyks š.m. gegužės mėn. 9 dieną, antradienį, 11 val. ryto Lietuvių Namuose. **A.S.**

PADEKA

"Gintaro" tautinių šokių ansamblis dėkoja visiems, prisidėjusiems prie Velykinės loterijos.

Ačiū visiems, pirkusiems ir platinusiems bilietus, ypatingai p.p. Jablonskienei, Kairaitienei ir Jurgelaitienei.

Pirmą prizą laimėjo Jonas Šneideris, antrą - Andrius Pankevičius. **"Gintaras"**

TESTINUMAS LIETUVIŲ KULTŪRINĖS VEIKLOS AUSTRALIJOJE MŪSŲ VISŲ REIKALAS.

Remkime Australijos Lietuvių Fondą. Aukos atleidžiamos nuo pajamų mokesčio "TAX DEDUCTIBLE". Naudokite pavadinimą anglų kalboje:

AUSTRALIAN LITHUANIAN FOUNDATION INC., 44-50 Errol Street, North Melbourne, Vic. 3051.

Korespondencija: P.O. Box 11, North Melbourne, Vic. 3151.

Turint klausimų skambinti A.Šimkui, telef. (03) 9578-4319.

DĖL KREIPINIO Į LIETUVOS RESPUBLIKOS GARBĖS KONSULUS AUSTRALIJOJE

Jau kelintą kartą tenka pastebėti, kad laiškuose, adresuotuose laikraščio redaktoriui, ir kituose lietuvių bendruomenės leidiniuose, nuorodos apie Lietuvos garbės konsulo pareigas einančius žmones Australijoje rašomos neteisingai. Kreipinys "garbės konsulas Australijoje" ir "garbės generalinis konsulas Australijoje" yra netikslus ir įneša tam tikrą nesupratimą ir painiavą dėl konsulatų jurisdikcijos ir klaidina lietuvių bendruomenės narius dėl garbės konsulo įgaliojimų.

Visi 3 Lietuvos Respublikos garbės konsulatai Australijoje (esantys Sidnėjūje, Melburne, ir Adelaidėje) turi savo atskirą žinybingumo teritoriją, tai yra:

LR generalinio konsulato Sidnėjūje - New South Wales, Queensland ir Australian Capital Territory;

LR konsulato Melburne žinioje yra Victoria ir Tasmania;

LR konsulato Adelaidėje - South Australia, West Australia ir Northern Territory.

Nežiūrint to, kad garbės konsulo pozicija Adelaidėje yra laisva, tai nė kiek neįtakoja pasisiskirstymo jurisdikcijos zonomis. Garbės konsulai, paskirti Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos, dirba

konkrečiame Australijos mieste, t.y. Adelaidėje, Sidnėjūje ir Melburne, ir yra vienodai atsakingi ir pavaldūs Lietuvos Respublikos Vyriausybei.

Kartais tiek į p.Šliterį, garbės generalinį konsulą Sidnėjūje, tiek į mane, garbės konsulą Melburne, ir, be jokių abejonių, - p.Jonavičių, buvusį garbės konsulą Adelaidėje, kreipiasi žmonės tokiais klausimais, kurie yra kito Lietuvos Respublikos konsulato žinioje, kuri, dar kartą norėčiau atkreipti dėmesį, yra suskirstyta tik teritoriniu atžvilgiu ir jokiū būdu ne konsulų įgaliojimų vienas kito atžvilgiu.

Kad išvengtų tolesnių nesupratimų ir klaidų, būtų labai didelė pagalba, jeigu Jūs ateityje kreiptumėtės į Lietuvos Respublikos konsulato atstovus Australijoje taip:

Viktoras Šliteris, LR garbės generalinis konsulas Sidnėjūje;

Andrius Žilinskas, LR garbės konsulas Melburne;

..., LR garbės konsulas Adelaidėje (kai kas nors bus paskirtas).

Dėl mano kelionės į Lietuvą

Pranešu, kad šių metų gegužės 15 - birželio 26 dieną aš būsiu išvykęs į Lietuvą ir Jungtines Amerikos Valstijas.

Ilona Hahn lieka prižiūrėti Lietuvos Respublikos konsulatą Melburne. Jeigu turėsite kokių nors klausimų ar neaiškumų, prašau kreiptis į Iloną Hahn ir ji Jums pagelbės.

Andrius Žilinskas,
Garbės konsulas

Mieli broliai ir sesės!

Švenčiant 2000 m. krikščionybės jubiliejų, organizuojama maldos kelionė, nešant kryžių pėsčiomis aplink Tėvynę Lietuvą permaldavimo ir atsietisimo intencija už Lietuvos žmonių Dvasinį atgimimą, prašant Tikėjimo - Vilties - Meilės.

Kelionės pradžia: š.m. gegužės 5 d. Nida 8:00 val. šv. Mišios.

Pabaiga: liepos 23 d. Klaipėda (M.T.K. bažnyčia) 18:00 val. šv. Mišios.

Gegužės 7 d. Klaipėdoje Kristaus Karaliaus bažnyčioje 9:00 val. šv. Mišias aukos Jo Ekscelencija Telšių vyskupas Antanas Vaičius.

Gegužės 21 d. Joniškio bažnyčioje Rytmetines šv. Mišias aukos Jo Ekscelencija Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis.

Gegužės 26 d. Biržų bažnyčioje Rytmetines šv. Mišias aukos Jo Ekscelencija Panevėžio vyskupas Juozas Preikšas.

Liepos 5 d. Rudaminos bažnyčioje 12:00 val. šv. Mišias aukos Jo Ekscelencija Vilkiškio vyskupas Juozas Žemaitis.

Liepos 15 d. Jurbarko bažnyčioje Rytmetines šv. Mišias aukos Jo Ekscelencija Kauno arkivyskupijos metropolitas arkivyskupas Sigitas Tamkevičius.

Liepos 23 d. Klaipėdoje Marijos Taikos Karalienės bažnyčioje 18:00 val. šv. Mišias aukos Jo Ekscelencija Telšių vyskupas Antanas Vaičius.

BALTA - MĖLYNA - RAUDONA

Dievas žydamas liepęs naudoti tris spalvas: baltą, mėlyną, raudoną (žr. Bibliją). Kokį spalvų derinį tauta mėgsta - tai jos reikalas.

Minėtų spalvų derinys niekada nebuvo lietuvių mėstamas. Jį mieliai naudojo tik Lietuvoje gyvenantys žydai. Deja, kai Lietuva paskelbė nepriklausomybę, tas spalvų derinys ėmė aiškiai vyrauti. Pažvelkite į parduotuvių iškabas bei vitrinas, telefono kabinas, spaudos kioskus, spec. transporto mašinų nudažymą, daugelio prekių įpakavimus, daugelio TV laidų spalvinį foną ir užsklandėles... Dar daug kur kitur jūs pamatysite baltą, mėlyną, raudoną spalvas. Kas gi atsitiko? Ar Lietuvoje smarkiai padaugėjo žydų, ar smarkiai išaugo žydų įtaka?

Reikia manyti, kad išaugo įtaka. Daug kur greta tų trijų spalvų matome ir geltoną - aukso spalvą, kuri reiškia valdžią. Nors Lietuvos Konstitucijoje parašyta, kad Respublikos herbas yra "baltas vytyt raudoname lauke", bet kiekvienas Lietuvos pilietis, atsivertęs savo pasą, pamatys: baltą, mėlyną, raudoną ir geltoną. Beje, Lietuvos vyčiai skydų niekada nedažė ryškiai mėlyną spalvą, tai apsunktų gynybą: priešininkas lengvai matytų ginamą plotą.

Bet ką čia Lietuva. Pažvelkite į pasaulio valstybių vėliavas: Amerikos, Rusijos, Anglijos, Prancūzijos, Ispanijos ir dar daugelio valstybių vėliavose išvysite

(Nukelta į 8-tą psl.)

Pensininko amžiaus sulaukę žmonės turi plačią galimybę įvairiopa veiklai. Bet tikrai kai kurie ir kai kurios savo darbštumu džiugina savo gyvenimą. Tuo tarpu kiti ir kitos virsta pereklšlėmis vištomis ir visai nesidžiaugia veikla. Tokie žmonės visose apylostose mato vien trūkumus, vien liguistumus, vien nusiminimus - ir dėl to jų pensininko dienos labai apkarsta, ypač šventėse tokie sunkiai suranda sau ramią vietą. Tokiems reikia atgimti veiklon. Šalia tokio atgimimo dar skanus maistingas - vegetariškas valgis, gerų darbų kitų naudai atlikus džiaugimasis, geros savo nuotaikos palaikymas ir reikiami skiepai suteikia raktus į sveikas pensininko dienas.

Galimybė čia pat - tik čiučkime

Nuo visuomeniško gyvenimo - civilizacijos pradžios žmogaus galimybė sulaukti sveiko 80-to gimtadienio pagerėjo 21-ą kartą, o išgyventi iki nesuluošusio šimtojo gimtadienio galimybė dabar padidėjo 3,000-čius kartų. Dabar jau gausėja šimtamečiai ir šimtametės ir tas pageidautina, kada gyvenama ne tik ilgai, bet ir sveikai - nevirstant gyvu lavonu, kurių dabar pilnos prieglaudos. Tokie žmonės vargsta patys ir vargina kitus, ypač juos mylinčius namiškius. Taip esti todėl,

Sveikos pensininko dienos

Jonas ADOMAVIČIUS, M.D.

kad žmonės nuo jaunystės gaudė kvailystes: nelaikė darbo palaime, maitinosi nors ir skaniai, bet nesveikai ir nesidžiaugė medicinos pažanga, o gyveno vien pagal pelnagaudžių ir žmonių gerove nesirūpinančių žmogaus dvasios ir kūno būk tai prižiūrėtojų, kurie savas kišenes storio visų žmonių nesveikatos sąskaiton.

Dabar išaušo kita gadynė: sveikatos srityje mokslas labai toli pažengė. Tik mums lieka savintis - naudotis taja pažanga savo sveikatos labui. Užteks po senovei vaitoti netiesą kartojant, būk tai: "kuo daugiau senėji - tuo labiau liguistėji", nes išmintingų šimtamečių dauguma yra sveiki ir savarankiški. Tas pats yra ir su išmintingomis šimtametėmis. Tik senesniųjų, bendrai imant, esti įvairus pajėgumas tvarkytis. Ir tik trečdalis to pajėgumo prisikiriamas, prigimčiai - genams, o laimė, kad visas kitas senesniojo pajėgumas tvarkytis yra jos ir jo rankose - jo gyvenimo būde ir yra galimas pakeisti. Todėl liaukimės papūgiškai kartojusios ir kartoję netiesą: "Kaip Dievas duos - taip ir bus ir tu čia nieko nepakeisi". Toks savęs apgaudinėjimas yra baisus melas, nes

gausi mediciniška spauda nurodo, kad žmogus gali sulaukti ilgo amžiaus, jeigu per visą savo gyvenimą sveikai užsilaikys ir nuo visokių nesveikumų apsaugos.

Dabar per amerikiečių televiziją gydytojas tvirtina, kad žmogaus biologinis amžius gali būti 25-kiais metais jaunesnis ar senesnis už kalendorinį jo amžių, o tai viskas didele dalimi priklauso nuo jo gyvenimo būdo. Tai, svarbu apsaugoti nuo uždegimų naudojantis skiepu pagalba bei atsparumo stiprinimu, valgyti sveiką maistą ir išvengti svaigalo, rūkalo bei kofeino nuodų, užsisėdėjimo ir taukų per barzdą varvinimo. Taip pat svarbu neapsileisti turimų negalių tvarkyme ar gydytojo nurodymų išpildyme. Šitai tvarkantis šalinamos trys svarbiausios giltinės: vėžiai, širdies priepuoliai ir smegeniniai paralyžiai.

Gaila, kad lietuviška spauda medicinoje vis dar neskiria pelų nuo grūdų: skelbia, kad šokoladas turi antioksidantų, saugančių nuo vėžio ir širdies ligų, nepamint, kad šokolade yra kofeino, kuris yra nuodas sergant širdimi, turint padidintą kraujospūdį, skrandyje žaidzas. Juk neinama uogauti į tas vietas kur yra gyvačių - taip

nevalgomas šokoladas, kada tu antioksidantų yra ganėtinai morkose, apelsinuose ir kituose vaisiuose ir daržovėse.

Susitvarkyti niekada nėra per vėlu

Sėkminga senatvė priklauso nuo išmintingos jaunystės. Bet niekada nėra vėlu tvarkytis: nevlė stengtis mesti rūkius, imti skaniai, sveikai, vegetariškai maitintis ar nutukimą "ant skaurados" išterpinti. Gydytojas, normalus dvasiškis ar tikras draugas yra pensininkams geriausi paskatintojai tokion gerovėn.

Geriausias įrodymas gyvenimo sunormavimo naudos dabar atliktas su 65 metų ir vyresnių 1,867 suaugusiais. Jie buvo apklausti apie vartojimą alkoholio, apie apsaugą nuo susižeidimo, apie darbavimasi, rūkymą, medicinišką apsaugą ir buvo mediciniškai sekami per 4 metus. Štai kas pasirodė: tu vidutiniai sveikai gyvenančių mirtingumas sumažėjo pusiau (50 proc.), palyginus su vidutiniai nesveikai gyvenančiais, o sveikiausiai gyvenančių mirtingumas buvo net 70 proc. mažesnis negu didžiausių neklaužadų - nesveikiausiai savo gyvenime užsilaikiusiųjų.

To fakto išmintingam pakaks, o kitokį - ankstyva karsto lenta ištiesins. Juk kiekviena ir kiekvienas trokšte trokštame geros sveikatos ir šių, ir dar daugelio kitų Kalėdų sulaukti ir Naujus Metus sutikti. Tad ir įgyvendinkime tokį troškimą savo tikrai kalėdiškai atjaunintu gyvenimo būdu. Sėkmės!

"Draugas"

OSKARAI IR VAIŠĖS

72-roji Filmų Akademijos šventė Los Angeles, Kalifornijoje

Amerikos Filmų Akademija ir didžiosios filmų kompanijos "Oskaru" šventei ruošiasi keletą mėnesių: mieste pradeda švitėti įvairūs plakatai, plakatėliai, televizijoje, radijo garsuose artėjančių įvykių garsinimai, tikri ir išsigalvoti pokalbiai, net padangėje skraidančios cepelinai ar du, paskui tempdami ilgus maišus ar paklodes su vienišais žodžiais filmine tema.

Kaip atsirado "Oskarai"?

Pradėjus gaminti daug filmų, sumanyta geresnius išskirti dovanėle. Medalis per plačiai vartojamas, gražiai įrašytas popieriaus lapas daugelio turimas baigus kokį mokslą. Karūnuoti per daug iškilminga. Nutarta duoti specialiai pagamintą statulėlę, kokios kiti neturi. Hollywoodo filmų akademijos nariai 1927 metais tokias pradėjo įteikti jų parinktiems geriausiems filmams, artistams, režisieriams ir kt. 1931 metais ji praminta Oscar (lietuviškai sakome Oskaras). Nutarta filmus vertinti įvairiomis kategorijomis, pavadinimais, grupėmis. Kadangi Hollywood'as žinomas visame pasaulyje kaip filminės pramonės centras, į jį plaukė, lėkė įvairių kitų kraštų, valstybių filmai, siūlant ir juos rodyti, garsinti, tai Hollywood'o filmų pramonė ar didžiosios filminės temomis besidominčios organizacijos, draugijos irgi pradėjo savo tarpe nagrinėti įvairius filmus, kaip Hollywood Foreign Press Association ir kt. Hollywood'o Filmų akademija nutarė skirti "Oskarus" kiekvienais metais kovo mėnesį už geriausius praėjusių metų įvairių kategorijų filmus, įskaitytinai užsienietiškus.

2000 metais "Oskarų" šventė pradėta iš anksto kiek kitaip: kažin kas pavogė sunkvežimį, kuriuo buvo vežami "švieži" Oskarai į

Algirdas GUSTAITIS

Hollywood'ą iš specialios gamyklos. Akademijos nariai jau nubalsavo pagal taisykles, kvietimai išsiuntinėti, bilietai išspausdinti, salė išnuomota, garsinimai net užžia, o staiga visi televizijos kanalai praneša, kad nebus kaip įteikti "Oskaru", nes jų iki šiol dar neatrasta. Net policija su malūnsparniais ieškojo paslaptingo sunkvežimio, su dar paslaptingesniu šoferiu. Bėgo valandos ir dienos, paslaptis pradeda laukti naujo autoriaus "Oskarų" dingimo motyvu. Ir štai atomazga: kažin koks juodis, ne nugrimuotas, o tikrai juodas (tamsios odos), dideliame šūkšlyne netikėtai rado pametus Oskarus. Tuoj atsirado policija, suskaičius truko dviejų Oskarų. Nutarta, kad vagystė išaiškina tas juodas žmogus, jam įteikta 50,000 dolerių premija ir nemokamas bilietas į Oskarų iškilmes, paplojus atsistoto pasirodymui. Iškilmėse visi parinktieji gavo skirtus Oskarus, nė vieno nestigo.

Žmonės nori pamatyti gyvus, gerbiamus net iš tolo, mylimus artistus. Dvi ar tris paras prieš iškilmių pradžią smalsuolių suvažiavo iš tolimų vietovių, miegamuose maišuose tupėjo aplinkiniuose šaligatviuose, tarpdurėse. Prieš ateinant žvaigždėms - policija liepė persikelti toličiau, netrukdyti žvaigždėms kelio.

Daug tikrintojų, daug filmuojančių žurnalistų, sveikinimų, autografų. Televizija transliavo į daugelį valstybių, norintieji matė ekrane.

Geriausiu filmu pripažintas amerikiečių "American Beauty", gavęs keletą Oskarų. Išstas sąrašas kitų gerų filmų, įskaitytinai "The Cider House Rules", "Boys Don't Cry". Geriausiu užsieniečių filmu

pripažintas ispanų "All About My Mother".

Vaišės po "Oskaru"

Keletą dienų prieš iškilmes gavau pakartotinus kvietimus dalyvauti vaišėse su parinktais artistais, svečiais. Ant stalo numeruoti kvietimai, žemėlapis kurios gatvės bus užtvartos, kokiomis važiuoti, kur paims automobilį.

Tikrintojai greta tikrintojų. Ilga eile išsirikiavę automobilių nuvažiuotojai, visi numeruoti. Pribėga, duoda kvitelę. Tikrintojai nusitęsę raitytu koridoriumi. Pirmoji salė - tarsi žibintus viena ranka iškėlę besišypsantys, tolygiai gražios merginos, siūlo ilgakaklėse taurėse šampaną, kiti baltą arba raudoną vyną, kitokius gėrimus, jei nori - tuojau atneša iš baro. Kitose salėse stalai su kėdėmis, stalai be kėdžių su šalta mėsa ir žuviena; šilto maisto eilės kaip laipteliai keliomis eilėmis. Vaisiai, daržovės matytos ir ne. Keli orkestrai ir muzika iš garso juostų. Gali išeiti į sodelį, vanduo tyška aukštyn. Staptelsi prie nepažistamų stalo - išties ranką, pasakys savo vardą, prakalbins. Profesinių fotografų nėra. Visi gražiai apsirėdę.

Užtenka naujų pažinčių, su pažįstamais pasikeista mintimis. Daugiau vaišintis nesinori. Vingiuotais takais atgal prie auto. Raudonai papuošti vaikinai atzvimbia automobilius. Visai greta stovėjęs Steven Spielbergas atidaro savo auto duris, padeda įlipi ankei. Iš toličiau garsus sutartinis šūksnis: Spielberg, Spielberg, Spiel... Jis pamosuoja ranka ir nueina šūkojančių pusėn pasisveikinti.

Čia pat privežė ir man, su žmona sėdame, atžymėtai keliais namo. Labanakt, mačiusiems ir nebuvusiems.

Vyrai vis dar nemoka namų ruošos

Nors praėjo jau trys feminizmo dešimtmečiai, namų ruošoje padedančių ar tokius darbus mokačių vyrų kartos neatirado.

Po apklausos Australijoje paaiškėjo, kad moterys savo vyrus laiko esant nenaudingais namų ūkyje. Beveik 60 proc. moterų suabejojo vyrų sugebėjimu išsilaikyti patiems ir sutiko su teiginiu, kad vyrai nenusiperka net apatinių drabužių.

Tokiam teiginiui linkusios pritari tyrai ar draugus turinčios 30-44 metų moterys. Apklausa atlikta specialiai Germaine Greer knygai apie feminizmą "Visi moters aspektai" ("The Whole Woman"). Nuomonės tyrime dalyvavo 500 Australijos moterų.

Apie 60 proc. moterų mano, kad vyrai savaitgalis skiria atsipalaidavimui. Moterys savaitgalį atlieka susikaupusius namų ruošos darbus. G. Greer teiginiui, kad negraži moteris, nepaisant visų kitų jos privalumų, žino esant nevykėlė, nepritarė 68 proc. apklaustųjų.

Apie 70 proc. moterų mano, kad jų gyvenimas yra geresnis nei jų motinų.

"L.R."

BALTA - MĖLYNA - RAUDONA

(Atkelta iš 7-to psl.)

tas pačias "nepakeičiamas" spalvas - baltą, mėlyną, raudoną. Kas gali įrodyti, kad nebuvo žydų "pagalbos", parenkant tu ir kitų valstybių vėliavas? Kol kas kalba tik spalvos, bet netoli tas laikas, kai tai bus pasakyta ir žodžiais.

Jonas Grinius - "Kauno diena"